

KESKKONNAAMET

Kairit Pihlak
Kadrina Vallavalitsus
kadrina@kadrina.ee

Teie 29.11.2023 nr 7-1/30-18

Meie 09.01.2024 nr 6-5/23/24035-2

**Ettepanekud Kadrina valla eriplaneeringu
asukoha eelvaliku lähteseisukohtade ja
keskkonnamõju strateegilise hindamise
programmile**

Austatud Kairit Pihlak

Esitasite Keskkonnaametile teate¹ Kadrina valla eriplaneeringu (EP) asukoha eelvaliku lähteseisukohade (LS) ja keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) programmi² avaliku väljapaneku kohta, mis toimub 18.12.2023 kuni 23.01.2024 ning info, et sel ajavahemikul on võimalus esitada ettepanekuid. Eriplaneeringu koostamise eesmärgiks on välja selgitada tuuleparkide ja nende toimimiseks vajaliku taristu rajamiseks sobivad asukohad Kadrina valla haldusterritooriumil.

Keskkonnaamet on avalikul väljapanekul oleva Kadrina valla EP asukoha eelvaliku LS ja KSH programmi läbi vaadanud ning esitame järgmised ettepanekud täiendamiseks ja täpsustamiseks:

1. LS ja KSH programmi kohaselt on võetud sihiks rakendada planeerimisseaduse (PlanS) § 95¹ lg 1 ning kehtestada planeering asukoha eelvaliku otsuse alusel.

Keskkonnaametil puuduvad sellele vastuväited, kuid rõhutame, et sellisel juhul peavad nii planeering, KSH kui nende aluseks olevad uuringud olema tehtud kõrgema detailsusega, võrreldes juhuga kui asukoha eelvaliku otsusele järgneb eriplaneeringu detailse lahenduse etapp. Sellisel juhul tuleb määrata tuulikute arv ning nende ja muu taristu põhimõttelised asukohad ning anda hinnang, kas kaasnevatest keskkonnamõjudest lähtudes on planeering elluviidav.

2. LS ja KSH programm on nimetanud läbiviidavad linnustiku ja nahkhiireuuringud alal 1 (läbiviijaks Loodusekspert OÜ). Paraku ei ole esitatud mingit täpsemat informatsiooni kavandatavate uuringute kohta, mistõttu ei ole võimalik anda eelnevat hinnangut uuringute mahtude ja meetodite sobivuse ning piisavuse osas nn ühe-etapilise eriplaneeringu kehtestamiseks.

¹ Registreeritud Keskkonnaameti dokumendihaldussüsteemis 29.11.2023 kiri nr 6-5/23/24035

² „Kadrina valla eriplaneeringu asukoha eelvaliku lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programm“ versioon 29.11.2023, koostajad AB Artes Terrae OÜ ja Alkranel OÜ
Roheline 64 / 80010 Pärnu / Tel 662 5999 / Faks 680 7427 / e-post: info@keskkonnaamet.ee /
www.keskkonnaamet.ee / Registrikood 70008658

Märgime, et vajalik on täpsustada ja lisada, millistel aladel milliseid inventuure tehakse ja milline on täpne metoodika. See välistab EP asukohavaliku otsuse tegemisel hilisemaid vaidlusi. Uuringute metoodika olulistel teemadel peab olema maksimaalselt täpne. Uuringu alade piirid ning uuringute tulemused (uuritud alad, kuupäevad, loendustulemused jne), mis esitatakse koos EP ja KSH aruandega, tuleb esitada ka digitaalsete kihtidena.

Kuna aladel 2 ja 3 on käimas riigi eelisarendusalade uuringud ja alal 1 teeb uuringu Looduseksperit OÜ, siis tuleb tagada, et alade uurituse kvaliteet oleks võrreldav ja võimaldaks teha adekvaatseid järeldusi. Eelkõige peaks uuring andma piisavalt täpse ülevaate nii kaitsealustest, kuid ka n-ö tavalinnustikust alal, sest see on parim lähtepunkt tulevasteks võrdlusteks – kas ja kuidas mõjutab võimalik tuugenite rajamine linnustikku.

3. LS ja KSH programmi tabelis 3.1 on nimetatud mõju bioloogilisele mitmekesisusele, elustikule, kaitstavatele loodusobjektidele, vääriselupaikadele (VEP), kuid mõju olulisuse, hindamismeetodite ja vajalike uuringute all on käsitletud sisuliselt üksnes linde ning nahkhiiri.

Palume kirjeldust täiendada ka osas, kuidas kavatakse nii tuulikute kui muu taristu planeerimisel, mõjude hindamisel arvestada väärtuslike koosluste (VEP-id, väljaspool kaitstavaid alasid inventeeritud loodusdirektiivi elupaigatüübid või muud eeldatava kõrge ökoloogilise väärtusega kooslused) ning teiste liigirühmadega (taimed, seemned, samblad, samblikud).

4. Tabelis 3.1 Mõju põhja- ja pinnaveele märgitakse: „Mõjud on eelkõige seotud ehitusajaga ning kasutusaja võimalike avariilukordadega (nt õlilekked). Tavarežiimis töötavate tuulikute puhul olulist mõju ette näha ei ole. Ehitusaegsed mõjud on seotud vundamentide ja ühenduskaablite jms paigaldamiseks vajalike ajutiste ehituskaevandite rajamisega. Mõjud on lokaalsed.“

Toome välja, et põhja- ja pinnaveele ning nendega seonduvatele kooslustele avalduva mõju hindamisel tuleb arvestada ka ligipääsuteedega, kuna teed võivad vajada teekraavide ja -nõvade rajamist. Teid kasutatakse kogu ekspluatatsiooni aja mitte ainult ehituse ajal ning tuulepargi lammutamise ajal võivad need vajada rekonstrueerimist.

5. Tabelis 3.1 Bioloogiline mitmekesisus märgitakse: „Ehitusaegsed mõjud on seotud ehitustegevusega (nt tuulikud, alajaam, ühenduskaablid“.

Oluline on hinnata ka ligipääsuteede rajamise mõju. **Palume KSH-s analüüsida**, kas võib olla vajadus/võimalus ehitada välja ühendusliinid või juurdepääsuteed ka naaberomavalitsustes planeeritud tuuleparkidega, KSH-s käsitleda ka nende võimalikku mõju.

6. LS ja KSH programmi ptk 1.4, lk 11 (ja ka lk 6). „Potentsiaalselt sobilike alade esmasel selgitamisel lähtuti kriteeriumist, et tuulikute minimaalne kaugus elamutest ja ühiskondlikest hoonetest on 1000 m, esialgses analüüsis lähtuti ETAK elu- ja ühiskondlike hoonete paiknemisest.“

Märgime, et see ei pruugi olla mõistlik ja ratsionaalne lähenemine, sest piirang lähtub ainult ühe liigi – inimese – häirimise vältimisest. 1 km on tsoon, mis võib oluliselt kitsendada muidu arenduseks sobilike alade pinda ja suruda tuugenid aladele, kus konfliktid teiste loodusväärtustega on oluliselt tõenäolisemad kui inimesele lähematel aladel. Tuugenite toomine inimesele lähemale läheb kokku ka ENMAK 2030+ kavaga lk 9: Eesti energiamajanduse arengukava aastani 2030 üldesmärgiks on: Tagada tarbijatele turupõhise hinna ning kättesaadavusega energiaravustus, mis on kooskõlas Euroopa Liidu pikaajaliste energia- ja kliimapoliitika eesmärkidega, samas panustades Eesti majanduskliima ja keskkonnaseisundi parendamisse ning pikaajalise konkurentsivõime kasvu, sest inimese

lähedale tuugenite rajamine tagab madalama hinna ja parema kättesaadavuse. Samuti võib 1 km piirangutsoon liialt mõjutada rohevõrgustikku, mis on maakonnaplaneeringuga olulisele kohale tõstetud (LS ja KSH programmi lk 10). 1 km tsoon välistab suure osa valla põllumaadest, mis on suure inimõjuga keskkond/elupaik ja sealne tuugenite suhteline lisamõju oleks oluliselt väiksem, kui tuugenite rajamisel metsa või teistesse elupaikadesse.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Helen Manguse
juhataja
keskkonnakorralduse büroo

Märt Öövel 5306 8315 (looduskaitse)
mart.oovel@keskkonnaamet.ee

Tarmo Evestus 5308 8511 (liigikaitse korraldus)
Tarmo.evestus@keskkonnaamet.ee

Marko Mägi 5787 8730 (looduskaitse)
Marko.magi@keskkonnaamet.ee

Pauli Saag 5353 8356 (looduskaitse)
pauli.saag@keskkonnaamet.ee

Katrin Jürgens 523 8548 (liigikaitse korraldus)
Katrin.jurgens@keskkonnaamet.ee

Krista Pukk 5699 5021 (looduskasutus)
Krista.pukk@keskkonnaamet.ee

Siret Punnisk 512 8350 (keskkonnakorraldus)
siret.punnisk@keskkonnaamet.ee